

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

815. Quid sit permutatio beneficialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Questio 812. An in literis provisionis, quae conceduntur impetranti ob non factam publicationem, apponi necesse sit hanc clausulam: vocato possessore.

Respondeo affirmative. Paris. l. 11. q. 10. n. 9. dicens, hanc esse veritatem & crebriorem; eò quòd, licet, dum quis privatim ipso jure beneficiis, illaque possit à quolibet impetrari, is non sit vocandus in eorum collatione, nihilominus possessione de jure non potest inauditus; sed debet vocari per Executorem, argumento c. licet Episcop. de prob. in 6. Paris. loc. cit. n. 10. citatis plurib. Cujus ulterior ratio est, quòd, licet ipso jure dominium sit amissum, ex quo ad titulum non requiritur, ut vocetur, non tamen amissa sit possessio. Paris. à n. 11. Adeoque necesse est, possessorem ratione non amissa possessionis vocari, & consequenter Executor, eo non vocato, in possessionem mittere non potest illum, cui facta collatio ob non publicationem. Paris. n. 14. Unde ait idem n. 15. concludere DD. omnes, quòd, quando in collatione non est vocatus ille, qui possidet beneficium, quo est ipso jure privatus, possessionem facti tradi non posse per conferentem vel Executorem, eo non vocato, & sic sine causa cognitione. Accedit, quòd forsan tali possessori jus competere possit, & docere talis resignatarius in continente de publicatione facta, vel derogatum publicationi, vel tempus sibi prorogatum. Paris. n. 18. quem etiam vide objecta in contrarium pluribus diluentem.

Questio 813. Qualiter elidi possit intentio Actoris in hac materia?

Respond. Si Actor actionem suam dirigat contra resignatarium, licet non admittatur hujus excusatio ex juris vel ignorantia, vel dubietate, juxta dicta à nobis supra; tamen facile submovebitur actor, si resignatarius doceat, sibi factum indultum à Papa, ne teneatur publicare, modò illud producat; vel si ostendat, sibi prorogatum tempus ad publicandum, & illud nondum elapsum, cum fuit facta impetratio. Vel etiam sibi concessam restitutionem adversus lapsum temporis; cum, licet provisio nova, ut dictum supra, in hac parte nihil operetur, aliud tamen dicendum sit de ipsa restitutione, dum impetrans non docet, sibi ante hanc restitutionem jus quaesitum; si enim is, qui nititur restitutioni, doceat, se post obtentam restitutionem publicasse, remanet elisa impetratio. Ita ferè Lott. l. 3. q. 12. à n. 32. Attendendum verò ait idem Lott. à n. 36. ne reus volens elidere intentionem actoris, se proprio ligone feriat, producendo publicationem nullam ex defectu formae, vel extra tempus factam; eò quòd licet publicatio sit actus iterabilis, ideòque offensà unà publicatione minus validà non concludatur ad objectum; cum possit dari instantia alterius factae legitimè; si tamè ipse reus illam produceret, conferretur hinc fateri, se aliam non habere, pro quo citat Garc. p. 11. c. 3. n. 329. Quòd si verò actor dirigat actionem suam contra ipsum resignantem, & adhuc possessioni incumbentem, vel etiam tertium adhuc impetrantem, duriorem provinciam tubire, ait Lott. loc. cit. n. 39. si ostendatur nullitas ipsius resignationis, veluti si proponatur in ea non expressus verus valor, vel quia fuit invalida ex defectu consensùs, vel aliàs non potuit fortiri effectum.

Questio 814. An, quando, & qualiter ipse Resignatarius factam à se publicationem teneatur exhibere, & probare?

1. Respondeo primò: Teneri illum eam exhibere, quoties Superior veller eam videre, astringit Paris. cit. q. 14. n. 33. dicens, sic communiter teneri ab omnibus, & in praxi receptum, probatque id ipsum ex eo, quòd, quamvis possessor beneficii probare non teneatur, teneatur tamen ostendere titulum, quoties Superior ex officio inquirat, juxta c. Ordinarii, de officio Ordinarii. in 6. & ibi Gemin. n. 7. Franc. n. 5. & juxta c. licet Heli. & ibi Abb. & Anan. n. 27. Butr. n. 12. Felin. n. 8. de quo vide dicta aliàs, ubi & illius extensiones & limitationes.

2. Respondeo secundò: Teneatur quoque probare uti titulum, ita & factam à se publicationem Resignatarius, quoties ipse peteret suam gratiam canonizari ad effectum aliquem Paris. loc. cit. n. 39. citans Innoc. in c. ex insinuatione, de Procurat. col. 2. n. 3. Rebuff. in pr. tit. de rescrip. ad benef. vac. n. 17. Colmam Guimier. in pragm. sanct. tit. de pacif. posses. v. inquirant.

3. Respondeo tertio: In casibus verò, in quibus ad id teneretur, debet docere de facta publicatione per instrumentum factum à Notario publico super actu publicationis, ut requirit Constitut. Gregoriana. Paris. loc. cit. n. 40. Idque vel scriptum, ut fieri solet à tergo literarum, vel per instrumentum separatum. Paris. n. 41. Quòd si instrumentum illud deperditum, sufficere, si probet per testes actum publicationis fuisse celebratum, instrumentum de super confectum, & hoc ipsum deperditum esse, tradit Paris. n. 45. citatis pluribus, qui etiam n. 47. ait, id procedere, si litera ipsa resignationis, à quarum tergo scriptum instrumentum, essent deperdita.

PARAGRAPHVS XIII.

De Resignatione permutationis gratiæ, seu de permutatione beneficiorum.

Cum ea, quæ permutationem Beneficiorum concernunt, jam in antecedentibus pleraque examinata sint, non nisi breviter ea perstringemus, & si quæ omissa, ad demus.

Questio 815. Quid sit permutatio beneficiorum?

Respondeo definiti illam à Tond. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 8. n. 1. Chok. de permut. p. 1. c. 1. n. 4. quòd sit unius juris beneficii cum alio ex causa, & de consensu Superioris reciproca præstatio: brevis Castrop. de benef. d. 6. p. 3. §. 1. n. 1. Murga. de benef. q. 3. n. 9. 43. quòd sit reciproca beneficiorum resignatio facta ad invicem inter permutantes. Dicitur primò Resignatio quòd est loco generis, continet enim permutatio in se resignationem Paris. l. 11. q. 5. n. 19. Dicitur secundò Reciproca; quia permutatio complectitur in se duplicem resignationem conditionalem duorum, quorum unus suum beneficium cedit alteri eà lege, ut is vicissim cedat sibi suum. Unde etiam non comprehenditur hac definitione permutatio

permutatio, quam vocant triangularem, vel quadrangularem, ut dum Titius cedit beneficium suum Cajo, ut is cedat beneficium suum nepoti Titii, quia non sunt vera permutationes (urpote in quibus beneficium Relinquentis non obvenit Relinquenti) sed resignationes conditionales omnino prohibita, Castrop. loc. cit. citans Gonz. gl. 14. n. 58. Garc. p. 11. c. 4. n. 22. Azor. p. 2. l. 7. c. 30. q. 6. quin & simoniaca. Paris. l. 14. q. 7. n. 63. juxta dicta a nobis supra. Dicitur tertio, Beneficiorum; quia beneficium cum non beneficio non permutatur, intellige, priorum, sive in quibus permutantes jus habent. Unde & in priore definitione dicebatur: juris beneficium, praestatio; siquidem jus beneficiorum, neque cum jure alio ad aliud beneficium, neque cum jure alio in beneficio permutatur, de quo utroque paulo post.

Questio 816. An permutatio includat novam beneficiorum illorum collationem?

1. **R**espondeo: Admissionem resignationis hujusmodi reciproca esse tacitam illorum beneficiorum collationem; nec aliam eorum collationem de juris rigore necessariam esse; fieri tamen eam de facto ad securiorem permutationis expeditionem, tradit Gonz. gl. 14. n. 44. & gl. 15. § 2. n. 57. sic quoque Lott. l. 3. q. 19. n. 10. ait: permutatio secum trahit executionem, consumaturque in simplici Superioris admissione, adeo ut non sit necessarius actus collationis. citat pro hoc Innoc. in c. inter cetera. de prob. n. 3. Archid. in c. unic. de rer. permut. in 6. n. 2. ac praecipue Federic. de Senis cons. 73. n. 5. ad finem.

2. Contrarium tamen, nempe intercedere hic necessariam distinctam ab admissione collationem illorum beneficiorum, tenent probabilius Garc. p. 11. c. 4. n. 85. citans Less. l. 2. de justit. c. 34. n. 197. & Castrop. loc. cit. ed quod compermutantibus concedi nequeant beneficia priusquam vacent; illa autem non vacent, nisi per admissionem eorum resignationem, adeoque haec admissio necessariam praecedere debeat collationem, & non possit fungi simul vice collationis, Atque ita etiam, si praesentibus permutare volentibus, & petentibus renunciationem suam admitti, & collationem hinc inde fieri, Episcopus diceret: placet nobis, & permittitur: etsi de subtilitate juris videri posset, & sustineri (ut ait Federic. apud Garc. loc. cit. n. 86.) illa brevi locutione illos resignasse, & Episcopus acceptasse, & contulisse; adhuc tamen non apparet, quomodo hic intercesserit vacatio, quae essentialiter supponitur ad collationem novam, ut recte Garc. n. 87. intellige, si Episcopus uno eodemque indivisibili actu censetur & admisisse resignationem, & contulisse (secus, si id fecisset duplici actu, quorum unus, nempe admissionis prior esset suo modo naturae altero actu collationis) adeoque id ipsum etiam, quantum est de subtilitate juris, adhuc non subsisteret; & consequenter non tantum tutius est, ut fiat expressa resignatio, resignationis admissio, & collatio, uti id servat consuetudo; sed & id fieri necesse est, saltem ut fiat collatio distincta ab admissione.

3. De cetero, etsi admitti non possit resignatio ex causa permutationis, quin simul admittatur conditio collationis faciendae illis compermutantibus, adhuc tamen illam admissionem non esse tacitam collationem ex eo patet, quod taliter admitti possit resignatio, quin beneficia resignata collata

hoc ipso censentur, vel etiam mox conferantur, dum etiam longo tempore post admissionem resignationem ex causa permutationis fieri potest collatio; imò saepe prius uni ex permutantibus, & postmodum alteri. Et Papa frequenter admittit talem resignationem, & uni ex permutantibus, quia Roma est, beneficium confert, alteri autem mandatum concedit in forma dignum. Ex quo manifeste constat, admissionem resignationis non esse collationem beneficiorum. Castrop. loc. cit. n. 3.

Questio 817. An nomine resignationis prolato in dispositione aliqua veniat etiam resignatio haec reciproca, seu resignatio permutacionis gratia?

Respondeo negativè; praescindendo enim à materia subjecta aliud forsan postulante, venit sola resignatio simplex, & non in favorem, qualis est haec resignatio permutationis gratia Gonz. ad reg. 8. gl. 14. n. 5. Chok. de permut. benef. c. 4. contra Paris. de confident. q. 25. n. 8. ubi est, quod Constitutiones loquantur tantum de resignatione, nihilominus comprehendunt resignantes permutationis gratia; quia permutatio vera, pura, & simplex resignatio dicitur. citat pro hoc Rotam decis. 16. de rer. permut. in antig. Saru. de public. q. 3. n. 2. Sic gratia exspectativa: cum primitus percessum vel decessum vacari, non capit beneficium resignatum ex causa permutationis. Gonz. loc. cit. n. 20. citans Paris. de resig. l. 1. q. 4. n. 29. Vide dicta à nobis supra, ubi, quanam resignatio veniat nomine resignationis.

Questio 818. An permutatio sit favorabilis, an odiosa?

Respondeo: esse favorabilem. Paris. de resig. l. 1. q. 18. n. 6. Gonz. gl. 14. n. 54. citans Mandol. ad Reg. de infirm. resign. q. 12. n. 3. & seq. dum è contra resignatio non reciproca in favorem certa personae est odiosa; quia per eam non providetur beneficiis, ut fit in permutatione, sed personis. Paris. loc. cit. Gonz. loc. cit. ex Mandol. ubi ante q. 13. majoresque dantur occasiones fraudis in resignantibus in favorem, quam in permutantibus. Gonz. loc. cit. n. 53. citans Mandol. ubi ante n. 1. & Gomef. ad reg. de public. q. 3. ad finem. Unde etiam permittitur permutatio fieri coram Ordinario, non autem alia resignatio in favorem. Gonz. n. 57. de quo infra.

Questio 819. An permutatio inducat vacationem?

Respondet Gonz. gl. 14. n. 50. beneficia, praecipue ad effectum vacationis non dici vere vacare ex causa permutationis; contra ex permutatione dari novam vacationem, tradit Lott. p. 2. q. 14. n. 8. & sicut per resignationem (intelligit puram, simplicem & non reciprocam) vacat beneficium, ita & vacare illud per permutationem, ait Paris. de confid. q. 25. n. 9. & de resig. l. 1. q. 5. n. 20. sic etiam Castrop. loc. cit. n. 2. ait, beneficia permutata prius per resignationem vacant, quam conferantur. Verum vide hac de re dicta sup. à ubi, qualiter resignatio conditionata inducat vacationem.

Questio 820. An ius ad beneficium permutari possit cum jure ad beneficium aliud, vel etiam cum beneficio?

Respon-